

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 84.069 van 14 december 1999

A. 76.014/VIII-602

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk "Action et Liberté",**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Clementinalaan 3
1190 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Landsverdediging.

DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,

Gezien het op 13 oktober 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk "Action et Liberté" de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 24 juli 1997 betreffende het in disponibiliteit stellen van bepaalde militairen van het actief kader van de krijgsmacht, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT,
auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 3 augustus 1999
waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter
griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 20 oktober 1999,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting
van 26 november 1999;

Gehoord het verslag van Mevr. GEHLEN,
staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. LEVERT,
advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en
van de heer GERITS, majoor-militair administrateur, die
voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig
zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. De paragrafen 1 en 2 van artikel 3 van de
wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de
budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de
Europese Economische en Monetaire Unie bepalen onder meer
het volgende :

- " § 1. De Koning kan maatregelen nemen om :
- 1° het bedrag, de voorwaarden en de wijze van toekennen van de subsidies, vergoedingen, uitkeringen en andere uitgaven vast te stellen, aan te passen of te verlagen die geheel of ten dele, rechtstreeks of onrechtstreeks, ten laste van de Staat zijn.

(...)

§ 2. De besluiten genomen krachtens deze wet kunnen de van kracht zijnde wettelijke bepalingen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen.

Deze besluiten kunnen evenwel geen afbreuk doen aan de bepalingen van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

Artikel 6 van dezelfde wet bepaalt het volgende :

- " § 1. De machtiging aan de Koning verleend door deze wet vervalt op 31 augustus 1997.

§ 2. (...)

Een ontwerp van wet tot bekrachtiging van de besluiten, genomen krachtens deze wet tussen 1 april 1997 en 31 augustus 1997, wordt uiterlijk op 1 oktober 1997 ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers. Deze besluiten houden op uitwerking te hebben op 31 december 1997 tenzij zij vóór die datum bij wet zijn bekrachtigd".

2. De Koning heeft, ter uitvoering van deze machtiging, op 24 juli 1997 de volgende drie koninklijke besluiten genomen :

- het koninklijk besluit (I) betreffende de personeelsenveloppe van militairen, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie,
- het koninklijk besluit (II) betreffende het in disponibiliteit stellen van bepaalde militairen van het actief kader van de krijgsmacht, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaar-

- den tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie,
- het koninklijk besluit (III) tot instelling van de vrijwillige arbeidsregeling van de vierdagenweek en de regeling van de halftijdse vervroegde uitstap voor sommige militairen en tot wijziging van het statuut van de militairen met het oog op de instelling van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Bij deze besluiten worden verschillende regelingen van loopbaanonderbreking ingevoerd. Met besluit II wordt een regeling voor vrijwillige indisponibiliteitstelling ingesteld voor sommige categorieën militairen die bijna de pensioenleeftijd hebben bereikt; in die stand kunnen de betrokkenen onder bepaalde voorwaarden een beroepsactiviteit uitoefenen en wordt voor de berekening van het pensioen de periode van disponibiliteit gelijkgesteld met een periode van werkelijke dienst. Met besluit III wordt enerzijds de vierdagenweek ingevoerd en anderzijds een regeling voor loopbaanonderbreking "in regime" en een regeling voor tijdelijke loopbaanonderbreking; de militairen die op basis daarvan loopbaanonderbreking kunnen krijgen, genieten voordelen naargelang de van toepassing zijnde regeling.

3. Op 29 juli 1997 heeft de Koning, ter uitvoering van het genoemde besluit II, een besluit betreffende de procedure van in disponibiliteit stellen van bepaalde militairen van het actief kader uitgevaardigd. Diezelfde dag heeft hij een besluit uitgevaardigd tot uitvoering van besluit III.

4. Bij een wet van 12 december 1997 worden, in artikel 10, de besluiten I, II en III, uitgevaardigd met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, bekrachtigd.

Het Arbitragehof heeft bij zijn arrest nr. 52/99 van 26 mei 1999 artikel 10, 1°, van de genoemde wet van 12 december 1997 vernietigd in zoverre het artikel 20, § 1, eerste lid - wat betreft de woorden «met uitzondering van de officier-geneesheer, de officier-apotheker, de officier-tandarts en de officier-dierenarts » en onderdeel 3° - en tweede lid, artikel 21, § 2, tweede lid, en artikel 27, § 4, vierde lid, van het genoemde koninklijk besluit III bekrachtigt.

Bij zijn arrest nr. 68/99 van 17 juni 1999 heeft het Arbitragehof tevens artikel 10, 2°, van de wet van 12 december 1997 vernietigd in zoverre het de artikelen 11 en 12 van het genoemde koninklijk besluit II bekrachtigt;

Overwegende dat de verwerende partij aanvoert dat het bestreden koninklijk besluit bekrachtigd is door de wetgever en de Raad van State bijgevolg niet meer bevoegd is om kennis te nemen van het beroep tot nietigverklaring van dat koninklijk besluit;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord als antwoord op die exceptie stelt dat het bestreden koninklijk besluit de wet van 26 juli 1996 niet als rechtsgrond kan hebben en dat de wet van 12 december 1997 bijgevolg niet beschouwd kan worden als een wet tot bekrachtiging van bijzondere-machtenbesluiten, maar een wettelijke validatie is waarmee de wetgever zich mengt in een hangend rechtsgeding en aldus de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt; dat ze de

Raad van State verzoekt het Arbitragehof daarover een prejudiciële vraag te stellen;

Overwegende dat de auditeur-rapporteur voorstelt het Arbitragehof een prejudiciële vraag met een ruimere strekking te stellen, gebaseerd op de genoemde arresten van het Hof nrs. 52/99 en 68/99; dat de verzoekende partij in haar laatste memorie verklaart zich aan te sluiten bij het verslag;

Overwegende dat de verwerende partij aanvoert dat, welk antwoord het Arbitragehof ook geeft op de prejudiciële vraag die hieraan zou worden gesteld, het koninklijk besluit dat bekrachtigd is bij de wet van 12 december 1997 daardoor niet de hoedanigheid van wetgevende handeling zou verliezen; dat de Raad van State volgens de verwerende partij aldus in ieder geval niet bevoegd zou zijn om kennis te nemen van het beroep ingesteld tegen die handeling en bijgevolg geen prejudiciële vraag hoeft te stellen aan het Arbitragehof, aangezien de Raad het antwoord op die vraag niet nodig heeft om zich over zijn eigen bevoegdheid uit te spreken;

Overwegende dat, ook al is het gezag van gewijsde van de arresten gewezen door het Arbitragehof ingevolge een prejudiciële vraag relatief, zulks niet wegneemt dat het rechtscollege dat de vraag heeft gesteld, voor de oplossing van het geschil naar aanleiding waarvan de vraag is gesteld, zich moet richten naar het arrest dat door het Hof is gewezen; dat in het onderhavige geval de bevoegdheidskwestie die door de verwerende partij is opgeworpen verband houdt met de aard van de bestreden handeling; dat die aard kan verschillen naar gelang van het antwoord van het Hof op de vraag over de grondwettigheid van de wet van 12 december 1997; dat de Raad van State bijgevolg, zelfs om een uitspraak te doen over zijn eigen bevoegdheid, in het onderhavige geval er niet kan van afzien een vraag te stellen aan het

Arbitragehof; dat er grond is om het Arbitragehof de vragen te stellen die geformuleerd zijn in het dictum van dit arrest,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Aan het Arbitragehof worden de volgende prejudiciële vragen gesteld :

- "1) Schendt artikel 10, 3°, van de wet van 12 december 1997 tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het het beroep dat de verzoekende partij bij de Raad van State heeft ingesteld tegen het koninklijk besluit van 24 juli 1997 betreffende het in disponibiliteit stellen van bepaalde militairen van het actief kader van de krijgsmacht, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, onwerkzaam maakt en de verzoekende partij een rechterlijke garantie ontzegt die alle andere burgers genieten, waardoor een ongelijke behandeling in het leven wordt geroepen ten aanzien waarvan men zich behoort af te vragen of die objectief gerechtvaardigd is?".
2. Schendt artikel 10, 2°, van de wet van 12 december 1997 tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, voor zover het niet vernietigd is bij arrest nr. 68/99 van 17 juni 1999, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet juncto artikel 182 ervan in zoverre het het koninklijk besluit van 24 juli 1997 betreffende het in disponibiliteit

stellen van bepaalde militairen van het actief kader van de krijgsmacht, met toepassing van artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie bekrachtigt, doordat de Koning uit de bijzondere-machtenwet geen bevoegdheid kon putten om een materie te regelen die de grondwetgever uitsluitend in handen van de wetgever heeft gelegd ?".

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op veertien december 1900 negenennegentig door :

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr. DAURMONT,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. SCOHY,	toegevoegd griffier.

De toegevoegd Griffier,

De Voorzitter,

G. SCOHY.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.